

NTF:s Verksamhetsinriktning 2021 – 2023

Antagen vid NTF:s kongress 2021

SÄKER TRAFIK

Innehåll

NTF:s verksamhetsinriktning	3
NTF – en trafiksäkerhetsorganisation.....	3
NTF:s strategiska inriktning	3
Vision	3
NTF:s verksamhetsidé.....	4
NTF:s roll i trafiksäkerhetsarbetet	4
NTF:s strategiska mål.....	4
En stark, sammanhållen och samverkande organisation	5
Ett starkt varumärke	5
Samverkan i nationella projekt ett viktigt kitt.....	5
Kompetens och verksamhetsutveckling.....	5
NTF:s prioriteringar för det egna trafiksäkerhetsarbetet	5
Prioriterade områden	5
Prioriterade målgrupper.....	6

NTF:s verksamhetsinriktning

NTF arbetar med utgångspunkt i två styrande dokument: NTF anser... och NTF:s Verksamhetsinriktning. NTF anser... beskriver vad NTF anser vara viktiga åtgärder i samhället för att trafiksäkerheten inom olika områden och bland olika trafikantgrupper ska kunna förbättras. NTF:s Verksamhetsinriktning beskriver organisationens vision, strategiska inriktning samt vilka trafiksäkerhetsområden och målgrupper som är prioriterade i NTF:s egen verksamhet under den kommande kongressperioden.

NTF – en trafiksäkerhetsorganisation

NTF bildades 1934 på initiativ av den dåvarande kommunikationsministern. Syftet var "att verka för höjd trafikkultur och ökad trafiksäkerhet i Sverige, främst på gator och vägar". Från början var en stor del av NTF:s arbete inriktat på trafiksäkerhetsundervisning i skolan. Trafiksäkerhetsarbetet har bedrivits sedan dess med varierande inriktning. Idag är NTF en fri, självständig och idéburen organisation som arbetar för en säker trafik. NTF arbetar på ideell och demokratisk grund genom folkrörelser, organisationer, samhällsinstitutioner, företag och enskilda. Organisatoriskt består NTF av ett gemensamt kansli, länsförbund, distrikt och nationella medlemsorganisationer. I NTF:s länsförbund och distrikt finns dessutom ett stort antal lokala medlemsorganisationer, trafiksäkerhetsföreningar och nätverk. NTF har således en lång historia i Sverige och har under mer än 85 år bidragit såväl till det stora intresset för trafiksäkerhet i landet som till de stora framgångar vi rönt med minskat antal olyckor, dödade och skadade genom åren. NTF har i sitt arbete haft fokus på trafiksäkerhet och prioriterat trafiksäkerhet när målkonflikter har uppstått. Ett effektivt och framgångsrikt arbete har varit möjligt tack vare organisationens paraplyroll med många medarbetare i länsförbund och distrikt samt medlemsorganisationer med hög kompetens och stort engagemang. Genom lokal och regional närvaro sprids trafiksäkerhetsinformation, mätningar och inventeringar genomförs för att lokalt och regionalt kunna analysera trafiksäkerhetsläget och följa utvecklingen på trafiksäkerhetsområdet.

NTF är en organisation som arbetar med trafiksäkerhet inom många olika områden och för många olika trafikantgrupper. Insatserna kan variera över tid och anpassas efter olycksutvecklingen eller andra aktuella behov. Förutom att samverka med medlemsorganisationer och NTF-förbund deltar därför NTF i sammanhang där de strategiska frågorna formuleras och diskuteras. Genom att tydliggöra trafiksäkerhetsarbetet som en central del i arbetet att nå det hållbara samhället utifrån de globala hållbarhetsmålen kan NTF bidra till att trafiksäkerhetsarbetet prioriteras politiskt. NTF deltar aktivt i samhällsdebatten för att befinna sig i främsta linjen för hur trafiksäkerhetsarbetet ska genomföras, samtidigt som det ger goda möjligheter att påverka arbetets utveckling.

NTF:s strategiska inriktning

Vision

NTF ska vara den ledande trafiksäkerhetsorganisationen som förstår, tillvaratar och driver trafikanternas perspektiv. Det görs i samverkan med andra och möjliggör att Sverige uppnår Nollvisionen.

- NTF har en tongivande roll i inriktningen på det nationella och lokala trafiksäkerhetsarbetet.
- Våra insatser för ökad trafiksäkerhet bidrar till ökad folkhälsa och det hållbara samhället.

NTF:s verksamhetsidé

- NTF arbetar för att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken.
- NTF utgör en sammanhållande kraft för medlemsorganisationer och nätverk.
- NTF:s opinionsbildning bidrar till att öka politikernas, myndigheters, organisationers, företags och enskilda invånares förmåga och vilja att ställa krav på och själva bidra till bättre trafiksäkerhet och folkhälsa.
- Genom NTF:s engagerade och kompetenta trafiksäkerhetsarbete med en lokal förankring och medlemsorganisationerna är vi en attraktiv samarbetspartner för trafiksäkerheten i hela Sverige.

NTF:s roll i trafiksäkerhetsarbetet

NTF:s övergripande avsikt är att bidra till ökad trafiksäkerhet i Nollvisionens anda. NTF har bidragit till att trafiksäkerhetsarbetet breddats så att insatser för att ändra människans beteende genom ökad kunskap och förståelse för trafiksäkerhetshöjande insatser prioriteras högre. Nollvisionen måste inkludera alla trafikanter.

NTF vill bidra till att trafiksäkerhetsarbetet prioriteras högt i utvecklingen mot ett långsiktigt hållbart transportsystem. För transportsystemets behov av långsiktigt hållbar utveckling behöver samverkan med närliggande intresseområden, till exempel stadsplanering, kollektivtrafik, miljö och folkhälsa, stärkas i linje med FN:s globala hållbarhetsmål. Det gäller särskilt mål 3, God hälsa och välbefinnande, där delmål 3.6 är att minska antalet dödsfall och skador i trafiken och mål 11, Hållbara städer och samhällen, där delmål 11.2 är att tillgängliggöra hållbara transportsystem för alla.

NTF ska:

- genom konsumentupplysning bidra till att öka kunskaperna och hjälpa konsumenter att göra säkra val.
- genom opinionsbildning gentemot beslutsfattare och invånare lyfta viktiga frågor för trafiksäkerheten.
- genom dialog med trafikutformare samt informations- och kunskapshöjande insatser till trafikanter bidra till ökad trafiksäkerhet främst för barn, ungdomar, föräldrar, nya svenskar, äldre och oskyddade trafikanter.
- i sin roll som paraplyorganisation vara en samlande kraft i trafiksäkerhetsarbetet och vara det naturliga valet för media att vända sig till för uttalanden i trafiksäkerhetsfrågor.
- delta i det internationella trafiksäkerhetsarbetet genom att bevaka händelser internationellt och sprida egna goda erfarenheter till andra.

NTF:s strategiska mål

NTF som ledande trafiksäkerhetsorganisation:

- är en efterfrågad aktör och kunskapskälla.
- är en offensiv pådrivare för ökad trafiksäkerhet utifrån målen för Agenda 2030.
- samlar aktiva och engagerade aktörer inom trafiksäkerhetsområdet.
- har en stabil och hållbar ekonomi som grund för verksamhet i hela landet.
- är en attraktiv och spännande arbetsgivare.

En stark, sammanhållen och samverkande organisation

Verksamhet i hela landet med livskraftiga förbund/distrikt och engagerade medlemsorganisationer, både nationellt och lokalt, är avgörande för NTF som organisation.

Ett starkt varumärke

NTF har ett starkt varumärke med hög trovärdighet bland kommuner, myndigheter och media samt inom nationella och regionala nätverk där organisationen är verksam. Med cirka två miljoner besökare per år på NTF:s webbsida, främst rörande barn i bil och barns trafiksäkerhet så kan vi konstatera att NTF:s varumärke är mycket starkt inom gruppen småbarnsföräldrar.

En klar och tydlig profil och ett varumärke med hög kännedom är viktig av många skäl. Det gör det lättare för omvärlden - allmänheten, företag och organisationer, samarbetspartners, beslutsfattare och finansiärer - att identifiera NTF och NTF:s verksamhetsidé. Denna profil ska bäras och stärkas av i första hand gemensamma kanaler, nationellt och lokalt.

Samverkan i nationella projekt ett viktigt kitt

Den gemensamma verksamheten genom nationella projekt är på många sätt kittet i organisationen och flera projekt genomförs i hela landet. Arbetet med att utveckla och ta fram projektförslag leds av NTF centralt och förstärks genom att ta till vara kompetensen i förbunden samt ökad samverkan med medlemsorganisationerna. Att kunna genomföra projekt i hela landet är en styrka som måste tillvaratas. NTF centralt och samtliga NTF-förbund ska arbeta aktivt för att hela tiden förbättra förutsättningarna för nationella projekt.

Kompetens och verksamhetsutveckling

Det behövs fler engagerade och kunniga budbärare och ambassadörer av Nollvisionen. Aktiva funktionärer och volontärer genom bland annat medlemsorganisationerna är ofta avgörande för att kunna genomföra såväl lokala uppdrag som nationella projekt. Kompetensen och återväxten bland dessa måste därför säkerställas genom rekryterings- och utbildningsinsatser. Kompetens- och verksamhetsutveckling i hela organisationen är även en viktig del i att stärka organisationen. NTF ska fortsätta bedriva nationella insatser med lokalt genomförande och arbeta aktivt med kvalitetsutveckling inför projekten och efter genomförandet.

NTF:s prioriteringar för det egna trafiksäkerhetsarbetet

NTF är en organisation som arbetar med trafiksäkerhet inom många olika områden och för många olika trafikantgrupper. Insatserna varierar över tid och anpassas efter rådande behov och olycksutveckling. I dokumentet NTF anser... deklarerar NTF vad som behöver göras i samhället för att trafiksäkerheten ska förbättras. I detta dokument, NTF:s Verksamhetsinriktning, görs prioriteringar för NTF:s egna trafiksäkerhetsinsatser.

Prioriterade områden

Två områden där behoven är stora, och där NTF utifrån sin kompetens och roll har möjlighet att bidra till en ökad trafiksäkerhet under perioden, prioriteras. Dessa områden inkluderar såväl privatpersoner som yrkestrafiken.

- Säkra val och säker användning av teknik och skyddssystem
- Ökad förståelse för trafikregler och bättre samspel i trafiken

Säkra val och säker användning av teknik och skyddssystem

Som trafikant behöver man göra många val som påverkar trafiksäkerheten; såväl vad gäller produkter, tjänster som trafikmiljöer. Utöver dessa val krävs en säker användning. I praktiken kan det exempelvis handla om att välja en säker bil med antisladdsystem och automatiska bromsar, att välja motorcykel

med ABS och annan säkerhetsutrustning, att inte trimma ungdomars mopeder samt att fokusera på vägen och inte använda kommunikationsutrustning på ett olagligt och trafikfarligt sätt.

Det handlar om att alla i bilen ska vara säkert bältade och att barnen ska sitta rätt i säkra bilbarnskydd som är korrekt monterade. Vidare, att färdvägen är vald utifrån både närhet och säkerhet. Det kan också vara att vintertid cykla på en väl halkbekämpad cykelväg, med en cykel med vinterdäck och använda en bra cykelhjälm eller framföra en hyrd elsparkcykel på ett trafiksäkert sätt. NTF:s roll är att underlätta för alla trafikanter att göra dessa säkra val, genom konsumentinformation, utbildning och kommunikation, såväl nationellt som lokalt.

Ökad förståelse för trafikregler och bättre samspel i trafiken

Trafiksystemet kräver både kunskap och förståelse för trafikreglerna och att man respekterar och följer dem. Trafiksäkerheten skulle vinna på att fler trafikantgrupper fick ta del av trafikundervisning och det behövs insatser för att öka regelefterlevnaden vad gäller till exempel körkortsinnehav, nykterhet, drogfrihet och hastighet.

Hastigheten är avgörande för en förarens möjlighet att undvika en olycka och för en olyckas konsekvenser. Genom ökad förståelse för satta hastighetsgränser och insatser för att få föraren att anpassa hastigheten till dessa gränser och till trafikmiljön i övrigt, uppnås det bästa bidraget till en ökad trafiksäkerhet.

För NTF är det därför av högsta prioritet att verka för att trafiksäkerhetsargumenten väger tungt vid lokala beslut om vilka hastighetsgränser som ska gälla och att insatser för att hastighetssäkra dessa miljöer prioriteras.

NTF har en särskild möjlighet att som oberoende organisation bidra i arbetet med informations- och kunskapshöjande åtgärder för ökad förståelse för trafiksäkerhetshöjande insatser.

Bättre samspel förutsätter satsningar på säkrare trafikmiljöer och fortsatt teknikutveckling men också information och utbildning för ett förändrat beteende hos trafikanterna. NTF menar att det är nödvändigt att använda alla tillgängliga medel för en ökad förståelse och respekt för medtrafikanters situation i trafiken inte minst från bilister vad gäller oskyddade trafikanters utsatthet. NTF har en viktig roll i att arbeta för att förbättra oskyddade trafikanters trafiksäkerhet genom dialog med trafikutformare och att öka medvetenheten hos trafikanterna.

Prioriterade målgrupper

I NTF anser... finns 13 trafikantgrupper omnämnda där NTF uttrycker åsikter om vad som bör göras. Liksom för de prioriterade områdena ovan har också prioriteringar gjorts för målgrupper där störst fokus ska läggas under den kommande kongressperioden.

De trafikantgrupper som finns i NTF anser... är: Barn som trafikanter, Unga som trafikanter, Äldre trafikanter, Trafikanter med funktionsnedsättning, Nya svenskar i trafiken, Gångtrafikanter, Cyklister, Mopedister, Motorcyklister, Fyrhjulings- och snöskoteråkare, Personbilister, Resande i kollektivtrafik samt Yrkesförare.

Det finns några trafikantgrupper som bedöms relevanta i NTF:s arbete och där NTF med olika insatser ska bidra till ökad trafiksäkerhet. Bland dessa finner vi äldre, nya svenskar, personer med funktionsnedsättning samt yrkesförare inom tung trafik.

Särskilt prioriterade trafikantgrupper som NTF ska fokusera på under perioden är:

- Oskyddade trafikanter
- Barn och unga under 18 år

Oskyddade trafikanter

Oskyddade trafikanter omfattar alla dem som färdas i trafiken som gående, cyklister, inklusive nya fordon som lätta elfordon, mopedister och motorcyklister. De utgörs av barn, unga, vuxna, äldre, och inom dessa grupper finns personer med olika funktionsnedsättningar. Alla oskyddade trafikanter omfattas av Nollvisionens etiska ställningstagande att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken.

För oskyddade trafikanter spelar trafikmiljöns utformning en mycket stor roll. Det ligger därför ett stort ansvar på systemutformare att utforma vägtransportsystemet så att risken för död och allvarlig skada minimeras. I detta ingår att ha en mycket god drift och underhåll av vägar, gator, gång-, cykel- och mopedbanor samt trottoarer.

Det delade ansvaret mellan systemutformare och trafikanter innebär också att ett stort ansvar läggs på den enskilde trafikanten. Det handlar om att följa lagar och regler samt att använda skyddsutrustning som hjälmar och reflexer.

Även de fordon som används av oskyddade trafikanter måste hålla en hög grad av säkerhet. Det är också nödvändigt att omgivande fordonstrafik håller hastighetsbegränsningen och om möjligt har tekniska stödsystem och en utformning som gör att kollisioner undviks eller mildras.

Utbildning i trafiksäkerhet är en av de viktigaste åtgärderna för att stärka det individuella ansvaret. För gående, cyklister och lätta elfordon finns inga självklara arenor för trafiksäkerhetsutbildning, till skillnad från förare av motorfordon som i körkortsutbildningen erhåller trafiksäkerhetskunskap. Det är dock viktigt att framhålla vikten av att alla förare av motorfordon genomgår en körkortsutbildning mot bakgrund av det ökande antalet olyckor där föraren saknar giltig körkortsbehörighet.

NTF har en mycket viktig roll i påverkansarbetet för att anpassa trafikmiljön efter de oskyddade trafikanternas förutsättningar, och att genom utbildning och information sprida kunskaper och förändra attityder och beteenden.

Barn och unga under 18 år

Ansvar för barnens trafiksäkerhet vilar helt på de vuxna. Barn utsätts för stora olycks- och hälsorisker i trafiken - som lekande, gående och cyklister samt i motorfordon som moped, mopedbil, A-traktor och personbil. Unga trafikanter är generellt mer riskbenägna och med ökad rörlighet i trafiken i takt med ökad ålder, måste unga stödjas i ökat ansvarstagande av föräldrar, skola och fritidsföreningar.

Under de senaste decennierna har antalet barn som omkommit eller skadats i vägtrafikolyckor minskat, men det har skett till priset av en begränsad rörelsefrihet för barnen. Stress och oro för trafiken är en av flera orsaker till att föräldrar skjutsar sina barn till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Det höjer trafikintensiteten och ökar riskerna i närmiljön. Barnens och de ungas hälsa påverkas också negativt på grund av minskad motion när aktiva transporter minskar.

Trafikundervisningen i skolan har inte varit tillräckligt väl utbyggd, vilket innebär att många barn och ungdomar växer upp utan att ha fått förutsättningar att själva utveckla intresse för trafiksäkerhetsfrågor eller förmåga att ställa krav på sin trafikmiljö. De har inte heller genom skolan beretts tillfälle att utveckla sin förståelse för trafikens faror eller sin förmåga att bete sig på ett trafiksäkert sätt. Avsaknaden av kunskapsmål för trafik i läroplanen har också starkt bidragit till en osäkerhet över vad trafikundervisningen ska innehålla och leda fram till. Det har också inneburit att trafik inte tas upp i lärarutbildningen i tillräckligt hög grad. För NTF är det angeläget att öka trafikundervisning riktad till skolbarn, bland annat genom trafikensskolan.se och att genom andra projekt bidra till säkra trafikmiljöer och säkra skolvägar som ökar barns rörelsefrihet utan ökade olyckor. Genom en aktiv konsumentinformation hjälper NTF föräldrar att välja rätt när barn ska färdas i bil.

Kontakta oss lokalt

Blekinge: blekinge.ntf.se

Dalarna: dalarna.ntf.se

FyrBoDal: fyrbodal.ntf.se

Gotland: gotland.ntf.se

Gävleborg: gavleborg.ntf.se

Halland: halland.ntf.se

Jämtland: jamtland.ntf.se

Jönköping: jonkoping.ntf.se

Kalmar: kalmar.ntf.se

Kronoberg: kronoberg.ntf.se

Norrbottnen: norrbottnen.ntf.se

Skaraborg: skaraborg.ntf.se

Skåne: skane.ntf.se

Stockholm: stockholm.ntf.se

Sörmland: sormland.ntf.se

Uppsala: [uppsala.ntf.se](http:// uppsala.ntf.se)

Värmland: varmland.ntf.se

Väst: vast.ntf.se

Västerbotten: vasterbotten.ntf.se

Västernorrland: vasternorrland.ntf.se

Västmanland: vastmanland.ntf.se

Örebro: orebro.ntf.se

Östergötland: ostergotland.ntf.se

SÄKER TRAFIK

